

C'est du chinois

Text, regi: Edit Kaldor

Världskulturmuseet

Kul snabbkurs i kinesiska

Publicerad: 23 augusti 2010, 15.27

Ni hǎo! Hej! Jag har fått mitt livs första kurs i mandarin. Och det är antagligen en mycket god investering med tanke på hur världsekonomin ser ut. Kineserna är dessutom många, vi är få.

De tjänstvilliga språkförmedlarna är fem kineser från Shanghai som har varit i Sverige fyra månader och enbart kommunicerar på sitt hemlands språk – i alla fall är det konceptet för C'est du chinois, en vitsig titel som syftar på franskans motsvarighet till "det är rena grekiskan".

Men helt omöjligt är det inte att förstå några ord. Kaffe, vitaminer och choklad heter nästan likadant på mandarin, liksom mamma och pappa. Känslouttryck som skratt, gråt, gräl är mer avancerat. Men eftersom den här kursen försiggår från en teaterscen är det lätt att hänga med ändå. En aktör droppar vatten i ögonen så att tårarna rinner, en annan gapskrattar och övriga ställer till med dramatiska scener. Allt medan publiken efter en visselsignal får upprepa det aktuella ordet.

Platsen för detta experiment i kommunikation är lämpligt nog studioscenen i Världskulturmuseet, beläget i Göteborg som har stolta handelstraditioner med just Kina. För idé och regi svarar Edit Kaldor, född i Ungern, uppvuxen och utbildad i USA och numera verksam i Amsterdam. Så ser världen ut – folk rör på sig och deras bagage fylls av allt fler kulturella erfarenheter för varje flytt.

C'est du chinois presenterar oss för ett främmande språk men också för en familjehistoria som varje medlem är angelägen om att förmedla utifrån sitt perspektiv. Eftersom allt försiggår i en överdrivet pedagogisk inramning svävar publiken i ovisshet om huruvida det hela är ett skämt.

Fram växer likväl en berättelse om en far och hans dotter, en mor och hennes två söner. Äldsta sonen är gift med dottern, de har fått en liten bebis. Men lyckan och ekonomin är skör i storfamiljen, vars medlemmar står med benen i olika världar.

Pappa skådepelaren drömmer sig tillbaka till fornstora dagar, spelar bort pengar och föraktar svärsonens misslyckade affärsrörelse, att sälja dvd-er med språkkursen Ni hǎo. Svärsonen tröstar sig med sprit. Mamman retar sig på lata svärdottern som vill bli sångerska – i Yoko Ono-brillor. Yngste sonen älskar cola och smällare och längtar tillbaka till Shanghai.

Till slut får publiken bära ansvaret för familjens framtid. De ställer upp ett stånd med dvd-er som vi måste passera vid utgången. Kanske är hela spektaklet ett exempel på kinesiskt entreprenörskap. Med hjälp av en tårdrypande historia lyckas de kränga språkkurser à 49 kronor.

C'est du chinois är en öppen men ändå styrd föreställning, där aktörerna regisserar både oss och ljussättaren. Den visar på kommunikationens och teaterns möjlighet att göra oss delaktiga, men även dess manipulerande drag. Som sådan kan den också inordnas i en nyenkel, interaktiv trend där publiken glatt får göra halva jobbet.

Anna Ångström